

Kreativni nasvet

Razburljiva igra našega duha, ki se nikoli ne konča

Inovativnost je razburljiva igra našega duha, ki pa jo je smiselno pravilno fokusirati. Osnovno veliko vprašanje torej je, kam ustvarjalnost usmeriti.

dr. Borut Likar

Prvi korak je, da v glavi vklopimo radar za nove probleme in priložnosti. Živimo namreč v svetu, ki je izjemno dinamičen, preplavljen z informacijami in novimi izzivi. Najpogosteje pa so ti prikriti. Še posebno, če želimo te zaznati prvi – dneve, mesece ali leta pred tekmeči.

Ali pa t. i. »večne« probleme, za marsikoga nerešljive, zagrabiti, prepoznati in s kreativnim delom, uporabo novih tehnologij in dosežkov znanosti razviti prave rešitve. Angleški izraz za to, t. i. predinvenicijsko fazo, je »fuzzy front end of innovation«. Sam izraz fuzzy govori o tem, da je ta pomembna faza zelo neoprijemljiva. Še pomembnejše pa je to, da je ena najpomembnejših in tudi najcenejših v verigi od izziva do tržnega produkta.

Uravnoteženo delo je predpogoj za ustvarjalnost

Dodaten, vedno večji izziv pa je, da najdemo čas za zaznavanje novih priložnosti in energijo, da se z novimi izzivi soočimo. Delo, ki je povezano s stresom (dinamika današnjega časa je odličan spodbujevalec le-tega), dolgotrajna preokupiranost, prekomerno podaljševanje delovnega časa, pomanjkanje prostega časa, rekreacije jemljejo energijo za tiste projekte, ki prinesejo resnične preboje.

Težnja po prenašanju konceptov trga v akademsko sfero, povečevanje obveznosti, nezanesljivost služb, tekma za habilitacijskimi točkami ipd. močno zmanjšujejo inovacijske potencialne univerze. Rezultati dela so sicer večji v smislu količine, a dodane vrednosti ni. Uravnoteženo delo je predpogoj za ustvarjalnost in doseg vrhunskih rezultatov. Ob preobremenjenosti z »nujnimi« aktivnostmi pogosto prezremo velike nove priložnosti.

Na humoren način to lastnost človeškega uma prikaže znameniti eksperiment prof. Simonsa z gorilo. Ob opazovanju dveh skupin, ki si podajata vsaka svojo žogo, polovica opazovalcev spregleda gorilo, ki se sprehodi med ekipama igralcev. Gorila se pred očmi gledalcev v središču dogajanja potrka po prsni in neopažena zapusti prizorišče.

Primer jasno kaže, da pretirana okupiranost možganov z določeno vrsto opravil povzroča t. i. nenamerno slepoto (inattentional blindness) oz. nesposobnost opaziti nekaj, kar sploh ni skrito – v tem primeru gorilo (če ne bi bil aktivno vključen v eksperiment, bi težko verjel). Zato eno svetovno

najuspešnejših podjetij, Google, omogoča zaposlenim en dan v tednu delo na lastnih projektih.

Iz priložnosti v inovativne produkte

Zaznane priložnosti so le prvi korak, a po mnenju mnogih odločilni in tisti, ki zahteva najmanjše človeške in finančne vire.

Ko enkrat razumemo priložnosti in potrebe trga, je naslednji korak njihovo preobražanje v inovativne produkte s pomočjo ustvarjalnega razmišljanja in kreativnega reševanja izzivov. Pri tem so nam na voljo mnoge, odlične metode kreiranja idej (npr. tehnike De Bona), večplastni pristopi ocene izvedljivosti idej in njihovega tržnega potenciala ter sodobni koncepti inoviranja in hitrega prototipiranja, ki vodijo vse od ideje do inovativnega produkta. Znani so pod t. i. »buzz-words«, kot so »dizajn razmišljanje, odprto inoviranje, razmišljanje izven okvirja, inovativni poslovni modeli, prebojne in rušilne inovacije«.

Obenem je smiselno resno razmisliti o najprimernejših oblikah za zaščito za intelektualne lastnine, ki so v času odprtega inoviranja še kako pomembne. Najpogosteje tehtamo med oblikami industrijske lastnine (patenti, modeli, znamke), varovanjem tajnosti in predvsem strategijo biti vitek in hiter ter tako pobrati smetano na trgu.

Inovativnost je razburljiva igra našega duha, ki v dinamičnem svetu zahteva sveže pristope. Začne se s tem, da vklopimo radar za nove priložnosti, konča pa pravzaprav nikoli. gg

Foto: Alen Jezovnik

Pretirana okupiranost možganov z določeno vrsto opravil povzroča t. i. nenamerno slepoto oziroma nesposobnost opaziti nekaj, kar sploh ni skrito. Zato eno svetovno najuspešnejših podjetij, Google, omogoča zaposlenim en dan v tednu delo na lastnih projektih.

Nova konferenca o kreativnosti

Borut Likar bo sodeloval kot predavatelj na kreativni konferenci. Skupaj z Jano Petkovšek bo imel interaktivno predavanje o novih produktih: Od ideje do patenta v teoriji in praksi.